

***Зразок практичного завдання
для кандидатів на посади керівників структурних підрозділів
Департаменту аналізу інформації та управління ризиками
Бюро економічної безпеки України***

Опис ситуації (фабула)

До Департаменту аналізу інформації та управління ризиками Бюро економічної безпеки України (БЕБ) надійшли узагальнені матеріали Державної служби фінансового моніторингу України (ДСФМ) щодо фінансових операцій ТОВ «Шляхбуд-Альянс» — підрядника робіт з ремонту автомобільних доріг, що фінансуються за рахунок державного бюджету. Підрозділ детективів БЕБ очікує аналітичні матеріали для вирішення питання щодо подальших дій.

Матеріали передано відділу, який Ви очолюєте. На момент передання відділ уже виконує 9 доручень за іншими напрямками; керівництво Департаменту встановило строк підготовки аналітичних матеріалів — 10 робочих днів.

Під час первинного опрацювання матеріалів встановлено такі обставини:

- У 2025 році державна установа — замовник за результатами відкритих торгів уклала з ТОВ «Шляхбуд-Альянс» договори на ремонт доріг на загальну суму 240 млн грн. У торгах, крім переможця, брало участь лише ТОВ «Дорсервіс-Груп», засновником якого є рідна сестра директора ТОВ «Шляхбуд-Альянс»; пропозиції обох учасників подано з однієї IP-адреси, а пропозиції ТОВ «Дорсервіс-Груп» щоразу відхилялися через відсутність обов'язкових документів.
- За актами виконаних робіт вартість асфальтобетонної суміші становила 4 200 грн за тонну (обсяг — 20 000 тонн), тоді як середня ринкова ціна такої суміші в області — 3 000 грн за тонну.
- ТОВ «Шляхбуд-Альянс» включило до податкового кредиту з ПДВ придбання дизельного пального в ТОВ «Нафтотрейд-Інвест» на суму 72 млн грн (з ПДВ), хоча власної техніки не має, а техніку разом із паливом за власний рахунок надавав субпідрядник.
- ТОВ «Нафтотрейд-Інвест» зареєстроване за місяць до початку операцій, ліцензії на торгівлю паливом, працівників і майна не має; директор — 21-річний студент; податкова звітність товариства подавалася з IP-адреси ТОВ «Шляхбуд-Альянс».
- Отримані кошти ТОВ «Нафтотрейд-Інвест» протягом 1–2 днів перераховувало фінансовій компанії, яка того ж дня видавала їх як «кредити» на платіжні картки 350 молодих осіб без офіційних доходів; кошти протягом доби знімалися готівкою, «кредити» не поверталися.
- З карток частини цих осіб 15 млн грн перераховано нелегальному онлайн-казино через торговця, зареєстрованого в платіжній системі як «інтернет-магазин цифрових товарів»; згодом кошти конвертовано у криптовалюту, з якої оплачувалася оренда вілли за кордоном для родини директора ТОВ «Шляхбуд-Альянс».
- Один з аналітиків відділу, щоб пришвидшити роботу, отримав виписки за рахунками фінансової компанії від свого знайомого — працівника банку — за телефонним проханням, без письмового запиту.
- Відповідь ДСФМ на запит щодо додаткової інформації зазвичай надходить протягом 15 робочих днів.

— У відділі працюють чотири аналітики; один із них — новий працівник, який раніше не займався аналізом фінансових операцій.

Вам як керівнику відділу доручено організувати проведення аналітичного дослідження в установлений строк і підготувати обґрунтовані пропозиції.

Завдання

1. Чи вбачаються ознаки узгодженості дій (змови) учасників торгів? Які саме обставини на це вказують? Надайте відповідь і наведіть коротке обґрунтування з посиланням на наведені у фабулі обставини.
2. Чи може вартість асфальтобетонної суміші свідчити про завищення вартості робіт і, якщо так, у якому розмірі? Надайте відповідь, наведіть розрахунок і коротке обґрунтування з посиланням на наведені у фабулі обставини.
3. Чи могли операції з придбання пального в ТОВ «Нафтотрейд-Інвест» бути реальними? Яку суму ПДВ (за ставкою 20 %) ТОВ «Шляхбуд-Альянс» могло не сплатити до бюджету через включення цих операцій до податкового кредиту? Надайте відповідь, наведіть розрахунок і коротке обґрунтування з посиланням на наведені у фабулі обставини.
4. Які ознаки фіктивності ТОВ «Нафтотрейд-Інвест» вбачаються з фабули і яку роль це товариство могло виконувати у схемі? Надайте відповідь і наведіть коротке обґрунтування з посиланням на наведені у фабулі обставини.
5. З якою метою могли використовуватися фінансова компанія та «кредити» молодим особам без офіційних доходів? Надайте відповідь і наведіть коротке обґрунтування з посиланням на наведені у фабулі обставини.
6. Про що можуть свідчити перерахування коштів онлайн-казино через «інтернет-магазин цифрових товарів» та їх подальша конвертація у криптовалюту? Надайте відповідь і наведіть коротке обґрунтування з посиланням на наведені у фабулі обставини.
7. Ознаки яких кримінальних правопорушень (із зазначенням статей Кримінального кодексу України) вбачаються в описаних діях і чи належить їх розслідування до підслідності БЕБ? Надайте відповідь і наведіть коротке обґрунтування з посиланням на наведені у фабулі обставини.
8. Чи відповідає закону отримання аналітиком виписок за рахунками фінансової компанії від знайомого працівника банку? Як таку інформацію можна отримати законно і що в цій ситуації має зробити керівник відділу? Надайте відповідь і наведіть коротке обґрунтування з посиланням на наведені у фабулі обставини.
9. Як би Ви розподілили завдання між чотирма аналітиками з урахуванням того, що один із них — новий працівник без досвіду аналізу фінансових операцій, а відділ виконує ще 9 доручень? Надайте відповідь і наведіть коротке обґрунтування з посиланням на наведені у фабулі обставини.
10. Строк підготовки матеріалів — 10 робочих днів, а відповідь ДСФМ зазвичай надходить за 15 робочих днів. Як цей факт має вплинути на планування роботи і як діяти, якщо до завершення строку частину інформації не буде отримано? Надайте відповідь і наведіть коротке обґрунтування з посиланням на наведені у фабулі обставини.
11. Які ризики для економічної безпеки держави розкриває ця ситуація і які рекомендації іншим державним органам доцільно надати для їх мінімізації? Надайте

відповідь і наведіть коротке обґрунтування з посиланням на наведені у фабулі обставини.

12. Яку інформацію мають містити аналітичні матеріали для підрозділу детективів, щоб ними можна було скористатися для прийняття рішення? Обґрунтуйте, чому саме ця інформація є ключовою.

Матриця оцінювання практичного завдання

(максимальна оцінка — 100 балів)

- Питання 1 — до 8 балів
- Питання 2 — до 8 балів
- Питання 3 — до 9 балів
- Питання 4 — до 8 балів
- Питання 5 — до 8 балів
- Питання 6 — до 8 балів
- Питання 7 — до 9 балів
- Питання 8 — до 9 балів
- Питання 9 — до 9 балів
- Питання 10 — до 8 балів
- Питання 11 — до 8 балів
- Питання 12 — до 8 балів

Разом: 100 балів